

ANMELDELSE

Strålende kor redder forutsigbar «Noahs ark»

Barneoperaen imponerer mer enn den sjarmerer.

Opera

«Noahs ark»

Den Norske Opera og Ballett

22. mai – 29. mai

[Eystein Sandvik](#) Musikkritiker

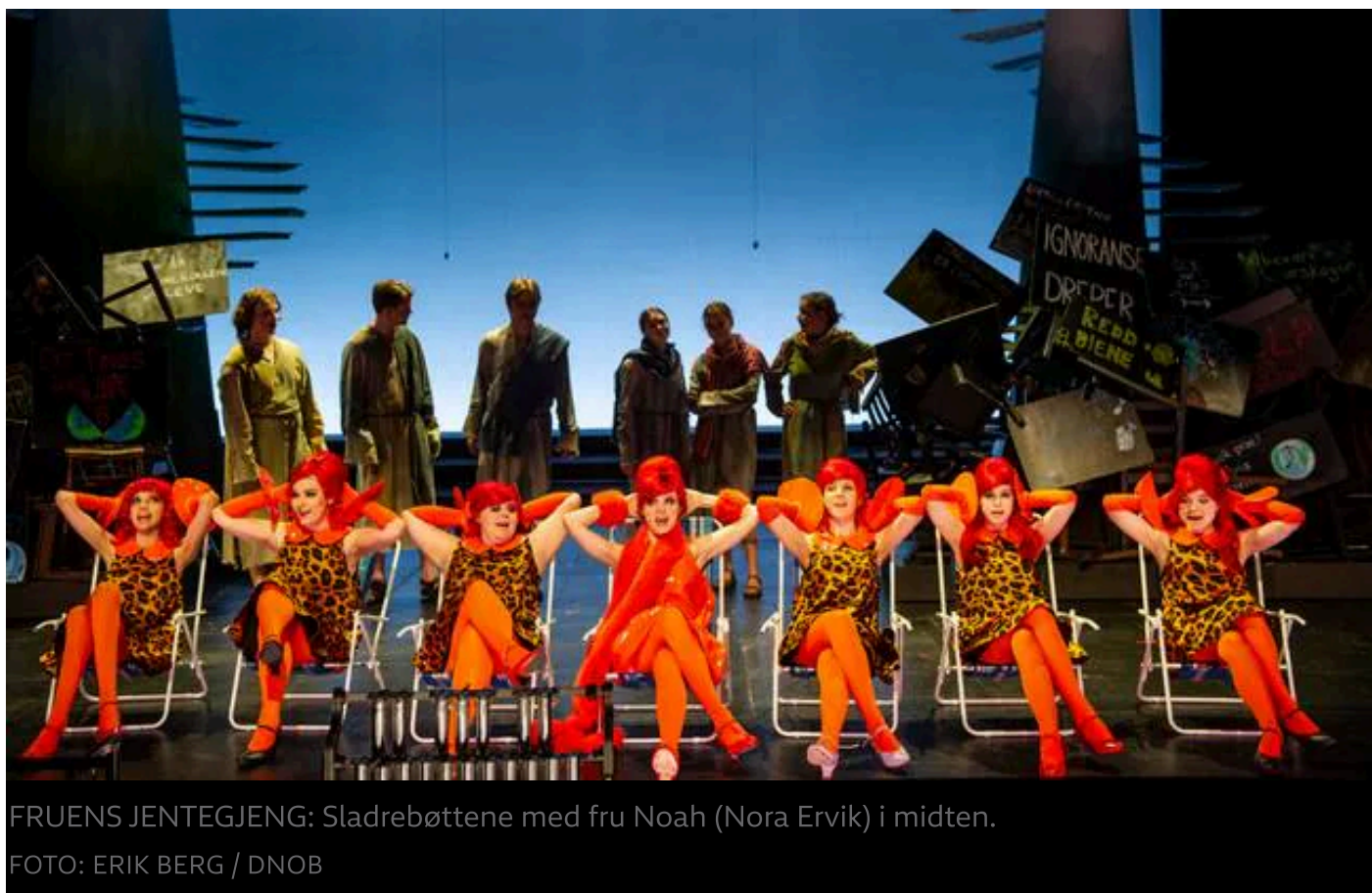
Publisert 24. mai 2022 kl. 21:20

La det være sagt med en gang, oppbudet av barn, ungdommer og unge voksne som synger og spiller Benjamin Britten's gripende miniopera, fortjener all mulig honnør og applaus. De holder gjennomgående et imponerende høyt nivå.

Her ligger også oppsetningens problem: «Noahs ark» er proff og strømlinjeformet, men samtidig noe sjarmløs og forutsigbar.

I stedet for å skape en arena hvor barn og unge kan oppleve og delta i opera i en mindre høytidelig sammenheng, har forestillingen først og fremst blitt et utstillingsvindu for Barnekoret i Operaen og Barratt Due musikk institutt.

Det er på mange måter helt fint, men jeg synes likevel det kan være grunn til å diskutere hva som kunne ha vært alternativet.

FRUENS JENTEGJENG: Sladrebøttene med fru Noah (Nora Ervik) i midten.

FOTO: ERIK BERG / DNOB

En opera om fellesskap

Benjamin Britten's «Noye's Fludde» er en tonesetting av et av [mysteriespillene](#) fra [«Chester-syklusen»](#) fra 1300-tallet. Fortellingen om Noahs ark inneholder elementer som er typiske for Britten: lokalsamfunn i krise, båter i hardt vær og frelse gjennom tragedie.

Mest av alt er «Noye's Fludde» et utslag av Britten's interesse for å skrive musikk for amatører, spesielt barn og unge. Denne snaut timelange operaen er komponert spesifikt for å fremføres av barn og ungdommer sammen med en liten kjerne profesjonelle musikere og sangere.

For å klargjøre dette uttrykker Britten et ønske om at operaen ikke skal fremføres i et tradisjonelt teater eller operahus, men derimot i en kirke eller et tilsvarende større rom. Orkesteret bør være synlig for publikum, og handlingen skal utspilles på plattformer som ikke er adskilt fra publikum via teaterets tradisjonelle usynlige «fjerde vegg».

Overfladisk miljøbudskap

Den Norske Opera og Balletts versjon av «Noye's Fludde» har i all hovedsak blitt en tradisjonell fullscenisk operaforestilling.

I motsetning til den opprinnelige tanken om samarbeid mellom profesjonelle musikere og unge amatører, består her så å si hele det musikalske ensemblet – imponerende nok – av barn og ungdommer.

Den musikalske kjernen utgjøres av Barnekoret i Operaen og et strykeorkester fra Barratt Due musikk institutt, det siste trygt plassert og delvis usynliggjort i orkestergraven.

I Gunnar Bergstrøms regi har historien om Noah blitt en allegori om menneskehetens ødeleggelse av planeten. Som følge av dette, har dyrekostymene blitt fjernet til fordel for et barnekor i hverdagsantrekk bærende på papptavler påskrevet miljøpolitiske slagord.

OVERFLADISK GREP: Miljøpolitiske slagord erstatter dyrekostymer i «Noahs ark» ved Den Norske Opera og Ballett.

FOTO: ERIK BERG / DNOB

Selv om budskapet vanskelig kan kritiseres, fremstår grepet like fullt som overfladisk og forutsigbart. Jeg sitter med en følelse av at motivasjonen handler like mye om berøringsangst overfor gammeltestamentlig religion som genuin politisk aksjonsvilje.

At fru Noahs fjasende venninnegjeng («Sladrebøttene») faktisk utslettes av Guds vrede, er for eksempel noe forestillingen bokstavelig talt feier under teppet. For et yngre publikum kan det ikke være helt enkelt å forstå hva denne forestillingen egentlig handler om.

Flotte musikalske prestasjoner

Det er utvilsomt entusiasmen og ferdighetene til de unge utøverne som utgjør denne forestillingens sjel. Enkelte feilskjær forekommer, men såpass sjelden at man som tilskuer først og fremst lar seg oppsluke av historien som utfolder seg på scenen.

Lyden som strømmer opp fra orkestergraven er mektig og varm, med mange flotte detaljer fra den store perkusjonsavdelingen.

Fra galleriene sørger trompetister fra Oslo kulturskole for kraftfulle og presise fanfarer når de unge miljøaktivistene marsjerer inn på scenen. Klangene av Ungdoms-

blokkfløytistene Uranienborg og Ungdomsblokkfløytistene St. Sunniva ville gjort Britten stolt.

Ja, du leste riktig: Ungdomsblokkfløytistene. Tenk at vi har noe sånt her på berget!

Barnekoret i Operaen har jeg hatt gleden av å høre i mange oppsetninger ved Den Norske Opera og Ballett, men aldri i et så stort og variert musikalsk ensemble som her. Samtlige roller er besatt med sangere fra koret, inkludert de to rollene som Britten komponerte for profesjonelle operasangere.

Ikke nok med det: Barnekoret stiller med to lag som alternerer på de forskjellige oppsetningene. På premieren sang barna med trøkk og presisjon over hele fjøla.

LOVENDE BARYTON: Aksel Rykkvin i rollen som Noah.

FOTO: ERIK BERG / DNOB

Talentfulle hovedroller

Den ene av rollene opprinnelig komponert for profesjonelle sangere, er naturlig nok hovedrollen som Noah. På premieren ble denne sunget av Aksel Rykkvin, som har gått fra å være en internasjonalt anerkjent virtuos guttesopran til å bli en svært lovende ung baryton.

Rykkvin synger med flott og åpen klang, lett og uanstrengt vibrato og naturlig frasering. Med sine 19 år er han naturligvis ikke helt troverdig som en gammeltestamentlig patriark, men det kjøper man glatt som en del av ungdomspakka.

Se i NRK TV

Sangfenomenet Aksel synger barokkmusikk med KORK

Nora Ervik står på sin side frem som et åpenbart talent i rollen som fru Noah. Ervik har det mest utviklede vokale uttrykket blant sangerne på scenen og skal bli spennende å følge i årene fremover.

De øvrige rollene som Noahs sønner og svigerdøtre, samt fru Noahs entourage av Sladrebøtter, synges alle på imponerende vis av sangere i tenårene. Brittens vokallinjer er til tider nokså krevende, men her låter det i all hovedsak rent og balansert.

UNGT TALENT: Nora Ervik (i midten nede til høyre) imponerer i rollen som fru Noah.

FOTO: ERIK BERG / DNOB

Utenfor boksen?

Min største innvending er at «Noahs ark» har blitt en vanlig og streit operaforestilling i stedet for den kollektive og rituelle begivenheten som Britten var ute etter å skape.

Kunne forestillingen ha blitt spilt et annet sted enn litt bortgjemt i den ryddige og oversiktlige blackboxen som er Nasjonaloperaens Scene 2? En kirke i Oslo sentrum? Avgangshallen på Oslo Sentralstasjon? En idrettshall på østkanten?

Et slikt prosjekt hadde ikke vært uten praktiske utfordringer og hadde medført et større musikalsk sjansespill. Men noen ganger bør man kanskje ta noen sjanser for å endre fastlåste forestillinger om hva opera er og kan være.

Det hadde i så fall vært fullt ut i Brittens ånd.

NRK anmelder

FOTO: ERIK BERG / DNOB

Tittel: «Noahs ark»

Hvor: Den Norske Opera og Ballett

Dato: 22. mai - 29. mai

Musikk: Benjamin Britten

Tekst: Hentet fra «Miracle Plays, Moralities and Interlude»

Øversettelse: Edvard Hoem

Originaltittel: «Noye's Fludde»

Musikalsk ledelse: David Maiwald

Regi: Gunnar Bergstrøm

Scenografi/kostymer: Chinelle Markovic

Lysdesign: Theodoros Kyratzis

Koreografi: Kari Anne Bjerkestrand

Medvirkende: Solister og korister fra Operaens Barnekor

Orkester: Barratt Due Musikk institutt, Ungdomsbløkkfløytistene Uranienborg, Ungdomsbløkkfløytistene St. Sunniva, Oslo Kulturskole.

Hei!

Jeg er utdannet musiker og musikkviter, og jobber som anmelder innenfor opera, klassisk og samtidsmusikk i NRK. Har du tips til noe jeg bør sjekke ut eller anmelde? Send meg en epost!

Les gjerne saken jeg skrev om [åtte kvinner som endret den klassiske musikken](#), dykk inn i [historien om Kirsten Flagstad](#), oppdag [fem av operahistoriens vakreste kjærlighetsduetter](#), eller lytt til [mine anbefalinger i NRK Radio](#).

Eystein Sandvik
Musikkritiker

✉ Send meg en e-post

Publisert 24. mai 2022 kl. 21:20

Opphavsrett NRK © 2024
Ansvarlig redaktør: Vibeke Fürst Haugen
Nettsjef: Hildegunn Soldal